

رویکرد نوین در بررسی رکود علمی در ایران، ترانه جوانبخت

www.javanbakht.net

« نسخه قابل چاپ »
« ارسال به بالاترین »
« »
« ارسال به فیس بوک »
« ارسال به توئیتر »

کشور ما ایران در میان کشورهای جهان دارای سابقه علمی درخشانی است و نوابع و اندیشمندان بسیاری طی قرن‌های متمادی از ایران در عرصه‌های گوناگون علمی در جهان درخشیدند اما با وجود این سابقه علمی درخشان امروز کشور ما وضعیت نامناسبی از نظر پیشرفت علمی نسبت به دیگر کشورهای جهان دارد. دلایل بسیاری برای رکود علمی در ایران وجود دارد و مشکلات فرهنگی نیز در این مورد نقش داشته است که در این مقاله به بررسی مهم‌ترین و تأثیرگذارترین این عوامل می‌پردازم.

یکی از مهم‌ترین عوامل رکود علمی در ایران اهمیت دادن به خرافات و توهم‌های بی‌پایه به جای علوم است و کسانی که اهل خرافات و توهم هستند و از سادگی مردم ایران سوءاستفاده کرده‌اند جای دانشمندان را در کشور ما گرفته‌اند. این‌ها سواد تحقیق و تدریس در دانشگاه‌ها را ندارند اما متأسفانه نه تنها دارای پست و درجه علمی در دانشگاه‌ها هستند بلکه از درآمد بیشتر و امتیازهای شغلی بهتری نسبت به محققان واقعی در ایران برخوردارند.

عامل دیگر رکود علمی در ایران بی‌تفاوتی برخی از محققان ایرانی در خارج از ایران به انتقال دانش خود به ایرانیان مقیم کشورمان است. برگزاری سمینارهای علمی در دانشگاه‌های کشورمان در سفر به ایران و نیز استفاده بهینه از اینترنت برای انتقال دانش به مردم ایران دو روش مهم و تأثیرگذار در ارتقاء سطح علمی مردم کشورمان توسط نخبگان ایرانی خارج از ایران است اما متأسفانه بسیاری از محققان ایرانی خارج از ایران این وظیفه خود را نسبت به مردم کشورمان فراموش کرده‌اند و یا نسبت به آن بی‌تفاوت هستند.

دادن لقب علامه به کسانی که از ریاضیات و علوم طبیعی چیزی نمی‌دانستند و فیلسوف نامیدن کسانی که از فلسفه چیزی نمی‌دانستند و فقط متکلم بودند از دیگر اشتباه‌های تاریخی ایرانیان است که در نتیجه این دو اشتباه کسانی که علامه نبودند و نیز کسانی که در فلسفه نظریه نداشتند عمداً یا سهواً علامه و فیلسوف خوانده شدند. کسانی این اشتباه را به طور عمدی مرتکب شدند که می‌خواستند خودشان را هم در دسته این افراد که علامه و فیلسوف خوانده شدند جابزنند و کسانی این اشتباه را به صورت سهوی مرتکب شدند که از علوم طبیعی و نیز فلسفه چیزی نمی‌دانستند و به تبعیت از افراد گروه اول این اشتباه را مرتکب شدند که باعث بی‌ارزش جلوه دادن علم و فلسفه در ایران شد به طوری که با به کار بردن این لقب‌ها توسط یک عده افراد ناکاربان در مورد کسانی که از ریاضیات و علوم طبیعی و فلسفه چیزی نمی‌دانستند مرز بین علامه و فیلسوف با کسی که از علوم و فلسفه چیزی نمی‌دانست به تدریج کمرنگ شد و سپس از بین رفت. امروز کسانی که از علوم طبیعی چیزی نمی‌دانند خودشان را علامه جا زده‌اند و کسانی که فقط متکلم هستند و در واقع فقط کلام می‌دانند اما فلسفه نمی‌دانند خودشان را فیلسوف جا زده‌اند. گروه اول سمت محقق در حوزه‌های علمی و گروه دوم در حوزه فلسفه در دانشگاه‌های کشورمان را در اختیار گرفته‌اند.

توجه به ظواهر از جمله نحوه لباس پوشیدن و حتی زندگی خصوصی یکدیگر یک عادت زشت در میان برخی از مردم ایران است. مسلماً وقتی در یک کشور به جای این که توجه مردم به رشد علمی خودشان و هم‌وطنانشان باشد انرژی و وقتشان صرف انتقاد و دخالت در زندگی یکدیگر می‌شود دیگر انرژی و وقت برای پرداختن به علوم و فلسفه و نوآوری در این حوزه‌ها و در نتیجه رشد علمی باقی نمی‌ماند. بسیاری از افراد بیکار در ایران هستند که کاری جز نصیحت کردن دیگران در مورد نحوه زندگی خصوصی‌شان ندارند و جز پرحرفی و دخالت در زندگی دیگران به مورد دیگری فکر نمی‌کنند. این‌ها کسانی هستند که در واقع کار مثبتی در جامعه انجام نمی‌دهند و لیاقت داشتن درآمد ندارند زیرا اصلاً شغلی ندارند اما متأسفانه با گرفتن وقت دیگران و دخالت در زندگی آن‌ها از این راه برای خود درآمدهای کلان به دست آورده‌اند و در مورد سرنوشت ایرانیان تعیین تکلیف می‌کنند. عده دیگری نیز هستند که در اداره‌های دولتی به ظاهر دارای شغل هستند اما در واقع به جای کار کردن به دخالت کردن در زندگی دیگران و ایجاد مزاحمت برای مردم مشغول‌اند. این افراد نیز همانند گروه اول از اتلاف وقت خودشان و دیگران و

طرح های متعارض برای انتخابات ریاست جمهوری، ابر گنجی

با انتخابات ریاست جمهوری خرداد 1392 چه باید کرد؟ این پرسش پاسخ واحدی ندارد. افراد و گروه‌ها استراتژی‌های متفاوتی را دنبال می‌کنند. استراتژی‌های متفاوت، روبرویی‌های متعارضی پدید می‌آورند ... [ادامه مطلب]

حق "آزادی بیان و مطبوعات" و چالش‌های آن، عمادالدین باقی

علاوه بر نیاز به تمرین برداری و یافتن منش دموکراتیک باید موانع عینی و بیرونی آن نیز برداشته شوند. یکی از راه‌های آن "کاستن از استثنائات" است. یکی دیگر اینکه میزان وفاداری به آزادی بیان (یا شاخص‌های عملی آن) تبدیل به معیار گزینش در نهادهای مختلف مدنی و دولتی شود. اکنون التزام به قانون اساسی از شروط احراز مسئولیت هاست اما در حالی که مهم‌ترین فصل آن فصل حقوق ملت است که آزادی بیان و مطبوعات و عقیده و احزاب و تشکل‌ها را دربرمی‌گیرد اما تمام قانون اساسی را به دو اصل تقلیل داده‌اند و منظرشان از التزام به قانون اساسی التزام به آزادی بیان نیست بلکه به دو اصل آن است ... [ادامه مطلب]

تبلیغات و نیازمندها

تبلیغات در گویا
advertisement@gooya.com

در همین زمینه

- 6 اسفند « تحریک کشورها، بزرگترین خطر آفرینی، ترانه جوانبخت »
- 27 خرداد « لزوم تغییر قوانین در ایران، ترانه جوانبخت »
- 4 خرداد « دگرگونی مفهوم عدالت در ایران، ترانه جوانبخت »
- 17 آبان « ایران‌دوستی از عهده همگان برمی‌آید، ترانه جوانبخت »
- 11 آبان « ریشی‌های عقیم‌مانگی اجتماعی- فرهنگی در ایران، ترانه جوانبخت »

بخوانید!

- 1 بهمن « کدام انتخابات در این نظام آزاد بوده است؟! ال‌ا‌ه بقرط »
- 1 بهمن « بداهه‌گویی‌های سیاسی و فلسفی (۳)، ناصر کاخسار »
- 1 بهمن « از گم شدن ۱۰ روزه پدر ستار بهشتی تا برنامه ریزی برای فرسایشی نمودن پرونده قتل »
- 1 بهمن « گزارش تجمع حامیان مادران پارک لاله کان و دورنمودن در همبستگی با کمپین "انه به اعدام در ایران" »
- 1 بهمن « زیباکلام: اصلاح‌طلبان اصلی در انتخابات »

نگاهی به اخبار و تحولات منطقه

بیان استقلال و آزادی

صرافی پارسا

شکنجه جنسی زندانیان زن در دهه ۶۰

شهرزاد نیوز Shahrzad News

سایرت دکتر بهروز بهبودی

به اغوش همبست با ملت ایران ببینید

شرکت نمی‌کنند، هیچ اصولگرایی حتی یک سوم خاتمی رای ندارد

پرخواننده ترین ها

« حمله به یک روحانی در کرمانشاه با قمه (تصاویر) دو زندانی منتهم به "محاربه" در ملاه عام اعدام شدند
 « حکم اعدام متجاوز به عطف در ملاعام 18+ (گزارش تصویری)
 « خارج کردن تومور 17 کیلویی از ستون فقرات بیمار (گزارش تصویری)
 « محمد خاتمی: تا صحبت از انتخابات آزاد می‌شود حمله می‌کنند
 « پیگر همایون خرم با حضور شجریان، فخرالدینی، گنجی‌های، محمد موسوی و علیرضا قربانی تشییع شد
 « شکست قدرت ولایت، بهروز بهبودی
 « طرح های متعارض برای انتخابات ریاست جمهوری، اکبر گنجی

مردم آزاری به کسب درآمد می‌پردازند و بسیاری از آن‌ها که علمی ندارند از مناصب مهم در ادارها و نیز دانشگاه‌ها و دیگر مراکز برخوردار هستند.

اجحاف در مورد دختران نسبت به پسران در برخی خانواده‌ها و مانع شدن دختران برای ورود به دانشگاه‌ها و امتیاز دادن به پسران از طرف برخی از پدرها و مادرها و نیز اجحاف در مورد دختران به دانشگاهها با کم کردن درصد پذیرش دختران نسبت به پسران در پذیرش تحصیلی در دانشگاه‌ها توسط دولت که دلیل آن را بیشتر بودن درصد قبولی دختران نسبت به پسران در کنکور سراسری دانشگاه‌های ایران عنوان کرده معضل فرهنگی می‌باشد که باعث رکود علمی در ایران شده است. هر کسی که در کنکور سراسری در ایران رتبه مناسب به دست می‌آورد لازم است وارد دانشگاه شود و در رشته مورد علاقه‌اش تحصیل کند و تا زمانی که اجحاف به دختران و تبعیض جنسیتی در این مورد وجود دارد رکود علمی در ایران ادامه خواهد داشت.

تبلیغات خیرنامه گويا	advertisement@gooya.com

انکار و اقعیت در مورد رتبه علمی پایین دانشگاه‌های ایران در میان دانشگاه‌های جهان توسط برخی از سیاستمداران عامل دیگر رکود علمی در ایران است. در بیشتر دانشگاه‌های ایران نوآوری در روش تحقیق علمی وجود ندارد و نظریه جدید علمی نیز ابداع نمی‌شود و روش‌های تحقیق و نظریه‌های علمی از دانشگاه‌های کشورهای غربی کپی می‌شود. متأسفانه در سال‌های اخیر چند نمونه از کپی‌برداری غیراخلاقی و در واقع سرقت از تز دکترا و پایان‌نامه فوق‌لیسانس از دانشگاه‌های کشورهای غربی توسط برخی افراد در دانشگاه‌های ایران فاش شده است که البته این موارد مثبت نمونه خروار است و بسیاری از این کپی‌برداری‌ها همچنان به صورت پنهانی ادامه دارد.

امروز در ایران گرایش به رشته‌های ادبی و هنری به صورت اغراق‌آمیز درآمده به طوری که افرادی که در این حوزه‌ها فعالیت دارند تصور می‌کنند صرفاً پرداختن به ادبیات و هنر می‌تواند جای علوم را بگیرد. این افراد نمی‌دانند که با پرداختن به ادبیات و هنر نمی‌توان جان انسان‌ها را نجات داد اما با آموختن علوم می‌توان این کار را کرد. نیز با انتقال دانش به دیگران می‌توان بیماران را به طور مستقیم یا غیرمستقیم درمان کرد. اگرچه ادبیات و هنر بسیار مهم است و نیز حقوق بشر و جنبش زنان در پیشرفت یک کشور از اهمیت وافر برخوردار است اما هیچ یک از این حوزه‌ها نمی‌تواند جای علوم را بگیرد. متأسفانه امروزه به اشتباه عنوان علوم انسانی را برای فلسفه و ادبیات به کار می‌برند. فلسفه علم نیست همان‌طور که ادبیات علم نیست. دانستن نحوه نگارش یک رمان و یا یک نمایش‌نامه هرگز علم محسوب نمی‌شود. دانستن با علم داشتن تفاوت دارد. بسیاری از افراد در حوزه‌های فلسفی و ادبی و هنری نکات بسیاری می‌دانند اما علم ندارند زیرا فلسفه و ادبیات و هنر علم نیست. داشتن خلاقیت ادبی و هنری و نظریه‌پردازی در فلسفه برای پیشرفت یک کشور لازم است اما کافی نیست و هرگز نمی‌تواند جای پرداختن به علوم مختلف را بگیرد. یک عده به اشتباه تصور می‌کنند که متخصص شدن در حوزه‌های گوناگون به این دلیل که تحصیل دانشگاهی و نیز مطالعه کتاب‌ها و خلاقیت در این حوزه‌ها به زمان بسیار احتیاج دارد پس امری غیرممکن است و نتیجه‌گیری می‌کنند که فعالیت و خلاقیت در حوزه‌های گوناگون فقط در قرن‌های گذشته که علوم و فلسفه و ادبیات و هنر مثل امروز پیشرفت نکرده بود برای برخی از افراد بشر ممکن بود. برخلاف تصور این افراد پرداختن به حوزه‌های گوناگون و خلق آثار متنوع در دوران معاصر کاملاً امکان‌پذیر است. کسانی که در حوزه‌های گوناگون استعداد و توانایی دارند و به‌خصوص افراد بااستعداد از میان مردم ایران که از نظر علمی و اجتماعی و فرهنگی نسبت به مردم سایر کشورها دچار رکود شده‌اند وظیفه دارند در همه حوزه‌ها فعالیت و خلاقیت داشته باشند و با شکوفایی در این حوزه‌ها برای افراد بشر و نیز برای خودشان مفید باشند. یادگیری فلسفه و ادبیات و هنر و فعالیت

در این حوزه‌ها و نیز در زمینه حقوق بشر و نیز جنبش زنان بسیار نیکو و شایسته است اما هرگز نمی‌تواند با یادگیری علوم گوناگون برابری کند. قدرت ذهنی یک دانشمند در شکوفایی مردم کشور خود و دیگر کشورها بسیار بیشتر از قدرت ذهنی یک ادیب و هنرمند است. برای پیشرفت کشورها به ویژه کشور ما ایران بهتر است که افراد بااستعداد در همه حوزه‌ها فعالیت و خلاقیت داشته باشند و خودشان را صرفاً به ادبیات و هنر محدود نکنند.

انگیزه مقطعی ایرانیان به پیشرفت در زندگی و از بین رفتن آن با به اتمام رساندن دوره‌های تحصیلی در حداکثر دو یا سه رشته دانشگاهی و در برخی موارد توجه به کمیت به جای کیفیت پیشرفت از دیگر عوامل رکود علمی در ایران است. این ویژگی نه تنها در میان مردم ایران بلکه در میان ایرانیان خارج از ایران نیز مشاهده شده و نقش منفی در پیشرفت ایرانیان داشته است.

به امید آنکه مردم ما در ایران انگیزه لازم برای رشد علمی در کشورمان پیدا کنند و با نگرش مناسب به معضل‌های ذکر شده در این مقاله و تلاش برای رفع آن‌ها باعث شکوفایی علمی بیشتر در ایران شوند و آن دسته از ایرانیان خارج از ایران که به تحقیق علمی در دانشگاه‌های کشورهای غربی مشغول هستند با انتقال دانش خود به مردم ما در ایران نقش مثبت در رشد علمی کشورمان داشته باشند.

ارسال به بالاترین | | | بازگشت به بالای صفحه | [بازگشت به صفحه اول](#)

Copyright: gooya.com 2012

Served by C#1 Server #1 in 0.021 seconds